

תורה

חודש אב תשפ"ד

שנה ה'

ג'ל"ז ג"א

חקר וגלוי גני רבוה"ק לבית רוז'ין זיע"א ולמעלה בקודש

ליקוטי דברי תורה מרבוה"ק זיע"א בענייני גלות וגאולה

תורה

מדור דברי תורה מרבוה"ק זיע"א
שקוד לא שופתן הניין

ששמע איש מפי איש מפי הצדיק הנורא ר' זאב מזיטאמיר זל"ה אשר אמר בזה הלשון 'קודם ביאת המשיח יהי דור כזה והתפשטות מינות אשר יהי יהודי מוכתר בטלית ותפילין ויהי מסופק ח"ו במציאת הש"ת, וסיים מדוע אני אומר זאת כדי שידעו כי הי' צדיק שידע מקודם העתיד להיות ויהי קצת תרופה לאמונה.

ראיתי כתוב שהצדיק הנורא מוה"ר אברהם יעקב זצל"ה מסאדיגורא אמר בשם אביו הרה"ק אספקלריא המאירה הר' ישראל מריזין זצוקל"ה אמר כי קודם ביאת המשיח יהיה שנאה גדולה בין העמים על ישראל ומחמת אי אפשרות לכלות את ישראל בגזירותיהם יסכימו לגרשם לארץ ישראל לבל יהיו במדינותיהם וסיים אף כי אינו נאה גאולה כזאת אך יהי באופן שיהי אך שנה' בארץ ישראל וכשנה' אי"ה שם בארץ ישראל אז תהיה הגאולה האמיתית.

כל זאת מועתק מאתי החתום מטה ביום ה' שמנה ימים לחדש תמוז שנת ה'תרח"ץ פה קלגרא אלבראט קאנאדא, נאום דוד בן ברוך וועל רב ושו"ב דפה, כל זאת עשיתי למען חביבת ידידי הרב המופלא שלשלת היוחסין מוה"ר מרדכי אהרן פישמאן נ"י.

[הר"ד וועל הנז' הוא מזקני החסידים שומר פיו ולשונו, דובר אמת בלבבו, ת"ח ויר"ש וממנו שמעת כל הדברים הנז' בכתבים אלו שקיבל כמעט הכל איש מפי איש או מפי איש נאמן רוח]

קרא מרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א ואמר: "משום כך הם נענשו - האינקוויזיציה וגירוש ספרד. הם היו צריכים לבנות את בית המקדש ולא לחשוב כל כך הרבה - אם הם היו פועלים מתוך בטחון, כך או כך הייתה יורדת אש מן השמים".

ראיתי בכת"ש של השו"ב המופלא מוה"ר יוסף אייזיק שו"ב ז"ל מק"ק פעשיטאנקי פלך פאדאלי אשר הכרתיו לירא שמים גדול ואיש מהימן להבדיל בין המתים והחיים.

כתוב בשם הרב הקדוש צי"ע מסאדיגורה, ואמר פירוש על מאמר הגמרא ב"ב דף ט"ז ע"ב, 'אילה' זו רחמה צר, וכשצריכה לילד הקב"ה מזמין לה נחש ומכישה באותו מקום ויולדת ואמר דקאי על הדור הזה שנתהוו אפיקורסים מאמיני הקדמות ומכחישים את האלקות לגמרי ח"ו, דנודע דכנסת ישראל נמשלה לאילה וזהו אילה זו רחמה צר, כלומר רחמים של ישראל צר שאין מרחם עליהם וכשצריכה לילד קאי על הגאולה העתידה ב"ב שמכונה בשם לידה הקב"ה מזמין לה נחש, נחש הקדמוני ס"ם וחילותיו ומכישה באותו מקום, כלומר בעניני אמונה בהש"ת שהלא מקומו של עולם מקום העקרי שמחוייב האיש הישראלי להאמין ועי"ז יולדת ותהי' הגאולה כי כשנוגע הדבר כביכול בהש"ת יקיים כביכול למעני למעני אעשה.

זה לערך שלשים שנה אשר שמעתי מפי זקנו הגאון והצדיק מוה"ר משה דיין זל"ה מק"ק קאמענקיע פאדאלי והוא הי' אז זקן מופלג קרוב לצ' שנים אבל הי' מזקני ת"ח אשר כל זמן שמזקינים וכו'. וסיפר לי

החסיד המפורסם רבי אברהם צי"ע ברוכלס [הורנשטיין] ז"ל שמע מאביו מה ששמע מפי מרן הרזינער זיע"א, שאמר פאר ביאת הגואל וועט מען שטעלין א יודין אויף א שארף פון א שווערד ווער סיוועט זיך דערהאלטין וועט זיך דערהאלטין ווער חלילה ניט וועט מען אים זאגין מע וועט זיך באגיין אהן דיר.

הרה"ח רבי פנחס לאנדא ז"ל סיפר, מען האט אמאל געפרעגט דעם רזשינער זיע"א: ווי אזוי קומט עס דאס ביי אלע רבי'ס האלט מען אין איין רעדען וועגן משיח - נאר ביי אים הערט מען קיינמאל נישט פון דעם ענין. האט ער געענטפערט: דער חתן רעדט נישט פון זיך.

ע"פ הנ"ל, אמר פעם הגה"צ רבי דודי ארטענבערג זצ"ל מבארדיטשוב ששמע מהרה"ק רבי יצחק מבאיאן זיע"א שלא מאמין בכל הסיפורים שאומרים שמרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א אמר על עצמו שהוא משיח, 'ווייל דער חתן רעדט נישט פון זיך'.

פעם אמר מרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א: "לפני האינקוויזיציה הספרדית, ליהודים היה מעמד גבוה. היו בקרבם אנשים גדולים קרובים למלכות וכך היה תורה וגדולה במקום אחד. הם קיוו לבנות את בית המקדש, הם התלבטו לגבי הדין של טמאי מת, כלומר האם הם יכולים לבנות את בית המקדש במצב שחל עליהם ההלכות של טמא למת. אבל הדבר העיקרי שעצר אותם היה שהם חששו שלא תרד אש מהשמים".

1 הוסיף הגה"ח רבי דוד וועל זצ"ל: ואבקשכם לזכור כשתהיו אי"ה בארץ ישראל תפרסו בשלום רבי הר' שלום מאלאמאד הנקרא אומאניר רב היושב בבתי ארינשטיין ואמרו לכל יודעכם ומכריכם כי תזהרו בכבוד הר' ר' שלום הנ"ל כי רב כוחו בנגלה ובנסתר ובצדקתו הטמירה.

ליקוט דברי תורה וסיפורי צדיקים מפי הרה"ק רבי מנחם נחום מבאיאן זיע"א

על אבותיו הק' זיע"א

לכבוד יוצא דהילולא י"ט אב

מרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א

זקני ז"ל היה ציס"ע, הוא עשה יסוד האיך לעבוד את השי"ת עם דברים הגשמיים, לדעת בארץ דרך. יסוד עושים מחומרים יותר עבים יותר מגושים ואח"כ עולים בהבנין למעלה למעלה עם חומרים יותר קלושים ודקים, והיסוד נעשה נכלל בהכתלים והכתלים נכללים בפנימיותו של הבנין.

זקני ז"ל אמר אשר משיח יבוא מן ארץ רוסיא. עכשיו המצב של בני ישראל בשם, כל כך רע אשר כבר סבלו בשם חבלי משיח. יעזור השי"ת שכן יהיה אשר משם יבוא משיח. השי"ת יעזור בזכות של ישראל אשר בכך אתפאר שיהיה ישראל נושע שישראל יושע בתשועת עולמים.

יעקב חבל נחלתו, הצדיק הנהו החבל אשר על ידו בני ישראל מקושרים להקב"ה. ועל ידי זה אמר זקני ז"ל, כשכואב ויש יסורים למי שהוא מבני ישראל, אפילו הוא רחוק הרבה עכ"ז הוא מרגיש את היסורים, כי כל מה שמנענעים את החבל מרגישים יותר ומתעורר בכ"פ. עכשיו הכלל ישראל מלא ביסורים וצרות בודאי הוא צריך להרגיש ולעורר רחמים.

זקני ז"ל אמר הילולא דצדיקא הוא כמו יו"ט.

דער זיידע דער ריזינער ז"ל האט געזאגט אז דער בע"ש איז געווען בח' כתר, און דער מגיד איז געווען בח' חכמה, דער פאר האט זיך פונים מגיד אנגעהויבן דאס התגלות.

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל פירש"י שאין פתחיהן מכוונים זל"ז, ואמר זקני ריזינער ז"ל שהכוונה בזה פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם. כאו"א מישראל יש לו פתח תשובה שיהיה התקרבות הגאולה שיהיה אקים את המשכן, ולכן ירחם השי"ת שיהיה ואני אפתח

מצבת הרה"ק רבי מנחם נחום מבאיאן זיע"א בעיר וויען

הגם בכלל העולם לא נקראים בשם אבות רק השלשה אבות העולם, אולם הצדיק יסוד עולם גם כן נקרא אב. אני חושב אשר המגיד והמלאך והר' שלום ז"ל היו נקראים שלשה אבות שהם נכללים אחד בחבירו, ואשר הריזינער ואבי זקני ואבי ז"ל הם ג"כ אבות, והם נכללים אחד בחבירו. הזכות של האמונה שהשאירו אחריהם בעולם, הוא חוט המשולש, אשר לא במהרה ינתק ונחלתם לעולם תהיה.

זקני הריזינער וזקני הסדיגורער ואבי ז"ל, שהם היו בעקבא דמשיחא, אשר עבודתם היתה להכניס דרך החסידות ואמונה אפילו בפשוטי עם, כדי לקרב את הגאולה. וגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן, הלואי ויהיה בזכות האמונה שלהם שתמשך ותתקרב הגאולה ובפרט אלול בימי הרצון, רצון יראיו יעשה.

הריזינער זקני ז"ל ובפרט זקני הסדיגורער ז"ל ראו את המוחין מזה העולם, וראו אשר כמו ילד קטן מוכרחים ליתן לו גשמיות כדי שירצה רוחניות, כמו"כ הם השפיעו להעולם גשמיות כדי אשר על ידי ההשפעה הגשמיות ירצו רוחניות, ובמילא יהיה הגשמיות כלי אל הרוחניות.

זקני הריזינער ז"ל היה עץ החיים, היה עץ פרי עושה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ. אינו דומה ראיה לשמיעה מי שראה את אבי זקני ז"ל זהו כמו שראה את הריזינער ז"ל, ומי שראה את אבי ז"ל זהו כמו שראה את א"ז ז"ל. הדרך של החוט המשולש לא במהרה ינתק הקשר הוא של קימא, עליהם הודו כמעט כל העולם, והסכימו שהם הם הצדיקי הדור, וציס"ע, ושהדרך החסידות שלהם הוא הדרך האמיתי, וגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן. הלואי ויהיה התפשטות של דרך האמונה, ובזכות זה הדרך - דרך אמונה, יכולה להיות הגאולה.

1. מלוקט מתוך ספריו הק' תפארת מנחם, משכנות הרועים ודברים נחמים.

לכם פתח פתחו של אולם, עם המפתח הגאולה שיהיה בנה ביתך כבתחילה וכונן מקדשך על מכוננו וגו'.

הריזינער ז"ל אמר על הגמ' אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף, לשון ויכולו, נכספה וגם כלתה נפשי, כשיגיעו לידי וכלתה נפשי תהיה הגאולה שלימה.

הריזינער ז"ל אמר, 'אני תפלתי לך ה' עת רצון', מלך קבע זמן על הגשות בקשות אליו, למשל מן שעה תשע עד שעה עשר, וכאשר היה מי שנתאחר לא רצו לקבל את בקשתו, ואמר המבקש אשר בא עם ענין שהוא לטובת המלך, ואז קיבל המלך את בקשתו, וזהו הפשט 'ואני תפלתי לך ה' עת רצון'.

הריזינער זצ"ל אמר אשר הצדיק הוא ג"כ שבת, מחמת כי בשבת בא שבת בא מנוחה. כל יהודי שאין לו בששת ימי המעשה מנוחה ברוחניות, וכשבא שבת יש לו מנוחה, כמו"כ כשאין לו מנוחה, וכשבא להצדיק ויודע שחסרה לו המנוחה, יש לו ישועה אצל הצדיק ובא למנוחה.

הרה"ק רבי מנחם נחום מביאין זיע"א אמר בשם כ"ק אדמו"ר הרה"ק מריזין זי"ע ועכ"י אשר אמר בל"ק: איך אשר בימי החול הרהור אסור כנאמר (יומא כ"ט ע"א) אשר הרהורי עבירה קשו מעבירה, ובש"ק כתיב (שבת קי"ג ע"ב) דיבור אסור הרהור מותר, ואמר הרה"ק מריזין זי"ע ועכ"י שעם הרהור מזמן קדוש מש"ק אשר הוא הרהור מותר, מעלים את הרהורים האסורים מימי החול, והוא ענין עמוק מאד.

הריזינער אמר שביכלתו לקרב הגאולה, רק עם איז א שאד יו"ט שני של גליות.

דער ריזינער ז"ל, איך האב גיהערט פון רבי דודי [אורטינבערג], אז דער ריזינער האט נישט גיהאלטן פון די יונגע לייט וואס זיי האבען זיך גיפלשקעט אין די מקוה. [=לא גרס אלו האברכים המרבים לשהות במקוה].

הרה"ק רבי מנחם נחום מביאין זיע"א בחדר קדשו

הרה"ק רבי מנחם נחום מביאין זיע"א

הריזינער זי"ע אמר, לפני ימות המשיח יהא השפעה גדולה, וממילא יהיה ההוצאה גדולה, ואחר זה תיפסק ההשפעה וישאר אך ההוצאה לבדו, והיינו חבלי משיח.

אמר אחד מהעומדים להרה"ק רבי מנחם נחום מביאין זיע"א בשם מרן מרוזין זי"ע מה שאמר עה"פ (דברים לב ח), יצב גבולות עמים למספר בני ישראל, כי הגבלת מעבר הגבולות, מה שמכבידים בהצבת גבולות בדרכים בין המדינות, הוא כדי לזכך את בני ישראל.

הרה"ק אדמוה"ז רבי אברהם יעקב מסדיגורה זיע"א

הריזינער ז"ל אמר אשר הבעש"ט ז"ל אמר באם עד ששים שנה לא יבא משיח הוא יבוא עוד הפעם להעולם הזה, אלא עם לבוש אחר וזה היה אבי זקני ז"ל. הוא אמר הייתי צריך לקוראו ישראל אלא מפני שאי אפשר לכן קראתי שמו יעקב.

זקני ז"ל אמר לא המקום מכבד את האדם אלא אדם מכבד את מקומו. יכול להיות למדן ובר מעלות טובות וכשאינו עושה מצוה עם התלהבות ובלתי לד' לבדו המצוה איננה בשלימות. אלא האדם מכבד את המקום אפילו כשהאדם במוחין דקטנות אם הוא עושה מצוה לשמה עם התלהבות בלתי לד' לבדו זהו עושה מצוה בשלימות.

אבי זקני ז"ל אמר כתוב באו מדבר סיני, וכתבי קרבנו לפני הר סיני זה ה'באו', הוא על ידי קרבנו.

זקני מסאדיגורא ז"ל אמר, מדוע בט"ו בשבט עושים סעודה ובט"ו באב לא, מפני שט"ו בשבט הוא הכנה על פסח, וחמשה עשר באב הוא הכנה על ראש השנה ויום כיפור שהוא תעניתים.

Bojaner Rebbe זצ"ל
 Am vergangenen Freitag ist in Wien der Bojaner Rebbe, Großrabbiner Nahum Friedmann s. Z. l., im 68. Lebensjahr verschieden. Er hatte sich vor kurzem aus Czernowitz, wo er seit einigen Jahren dauernd seßhaft war, hierher begeben, wo er sich Heilung von einem schweren Nierenleiden erhoffte. Die Krankheit war aber viel zu sehr fortgeschritten, so daß alle Kunst der Aerzte das Leben des Rabbi nicht mehr retten konnte. Zwei Tage vor seinem Ableben hatte er Todesahnungen und verfügte letztwillig, daß seine sterblichen Ueberreste in dem auf dem Wiener Zentralfriedhof befindlichen Ohel mit dem Grabe seines Vaters, doch in respektvoller Distanz von diesem, zur ewigen Ruhe gebracht werden. Die Bahre wurde in der „Bojaner Klaus“ aufgestellt, wo sie zwei Tage lang das Ziel der Verehrer des Rabbi war.
 An der am Sonntag stattgefundenen Lewajoh nahm eine ungeheure Menschenmenge teil, darunter die in Wien anwesenden Großrabbiner von Kopeczinze, Czortkow und Winitz.
 Der Dahingegangene war der älteste Sohn des ersten Bojaner Rebbe und ein Urenkel des „Ruzyners“. Außer diesen verwandtschaftlichen Beziehungen zur Dynastie Friedmann verknüpfte ihn auch noch mehrfache Verschwägerung mit ihr. Dies war mit maßgebend für seine Stellung als Nassi des Wolhynyer Kolel und Inhaber des „ersten Lag-b'Omer-Lichtes“, das alljährlich zu Ehren Rabbi Schimon ben Jochais in Miron entzündet wird. Die Sympathien des Verbliebenen, der sich politisch nie exponiert hat, gehörten ganz der Agudas Jisroel, in der auch seine Söhne und besonders sein Schwiegersohn, Großrabbiner Mosche Friedmann, Krakau, eifrig tätig sind. הנצי"ה

עיתון 'יודשע פרעסע' על פטירת הרה"ק רבי מנחם נחום מביאין זיע"א

כתבי הסיידים הראשונים

בעזרת אדון כל אנה ה' לידנו אוצר המנוצר, חמשה כתבי יד גדולים של הסיידים ואנשי מעשה שכתבו תורות וסיפורים מה ששמעו מפי צדיקי הדור הקודמים והסיידים וישישים ממקורות נאמנים עד מאוד. במדור חדש ונדיר זה נביא כתבי הסיידים אלו, כאשר רבים מדת אלו הם דברים חדשים שעדיין לא עלו על מכבש הדפוס ואינם מופיעים בספרי בית רוז'ין, עד כמה שידינו מגעת.

הרבי פחד שלא יגבה לבו ע"י כבוד מרובה כזה ועוד יבא לידי גאווה, התחיל להתחשב על "מאין באת", עד שנחלה עי"ז. מרן מרוז'ין - כאשר ספרו לו זאת - השיב, שהרבי מסאווראן הוא דאפסיד אנפשי, כי מוטב הי' לו להתחשב על "לפני מי אתה עומד".

הרה"ק רבי חיים יעקב מקאמארנא זיע"א אמר בשם מרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א שהעיד על מרן הקדושת לוי שפעם ראה אצלו התפשטות הגשמיות. והמעשה הי' שפעם התפלל עם חבריא שלו תפלת שמ"ע של חול בבית המדרש, ובא קאזאק שיכור לתוך הביהמ"ד,

מרוז'ין, להרבי מסאווראן יש לו הקפדה אם רואה עוד רבי שם, אבל לי לא איכפת גם אם אני רואה רבי אחר כאן.

עוד סיפר מו"ה יוסף משה גוטמאן ז"ל בן הגה"צ רבי ישראל גוטמאן זצ"ל אב"ד דקאמניץ-פודולסק.

סיפר בשם אביו זצ"ל, שהרה"ק משה צבי מסאווראן זיע"א פעם בא לאיזה ישוב לטבות שם. ביום ה' כאשר התקרב לאותו ישוב יצאו לקראתו אנשים נשים וטף כדי לקבל פניו. בהתלהבותם אחריו הגברים התירו הסוסים מלפני העגלה והם משכו עגלתו עד בואם למלונו.

סיפר מו"ה יוסף משה גוטמאן ז"ל בן הגה"צ רבי ישראל גוטמאן זצ"ל אב"ד דקאמניץ-פודולסק.

אמר בשם אביו זצ"ל, שהרה"ק רבי משה צבי מסאווראן זיע"א, פעם הי' בבארדיטשוב, בהאכסני' אשר התאכסן בתוכה צוה להסיר את כל המראות באותו חדר מעל הכותלים.

אחר שהרבי מסאווראן עזב את ברדיטשוב, תומ"י הגיע שמה מרן ר' ישראל מרוז'ין זיע"א. מרן מרוז'ין התאכסן ג"כ במלון זה ובאותו חדר. בעל האכסני' שאל את רבינו מרוז'ין אם הוא מבקש ג"כ שישיר את כל המראות מעל הכותלים, כאשר ביקש הרבי מסאווראן. השיב מרן

והכה ברצועה שלו את כל הנוכחים בצעקה שיתנו לו יי"ש. כל בני החברייא ברחו ומלטו לנפשם, רק הרה"ק הקדושת לוי זיע"א עמד מבלי לזוז ממקומו, עד שהקאזאק בעצמו התפלא ואמר שכפי ההכאות הוא מהנמנע שעוד יהי' בחיים. רק אחר גמר השמ"ע הרגיש מרן שגופו רצוף ומשובר וכואב מאוד מרוב ההכאות.

ד

סיפר הרה"ח רבי אייזיק בראנשטיין ז"ל פעם אחת היה אביו הגה"ח רבי יודל מלמד מצפת ז"ל חולה, והרבנית חיילע ע"ה בתו של הרה"ק רבי מאיר מפרעמיטלאן זיע"א רפאה אותו. כשהוא הרגיש טוב יותר, הוא שאל אותה אם המעשה הבא, שסיפרו על אביה, הוא אמת או לא.

אשר פעם אחת, בא הרה"ק רבי מאיר זיע"א לסאדיגורא אל הסב"ק מרוז'ין זיע"א. הגבאים לא הודיעו על בואו וגרמו לו לחכות. הסב"ק מרוז'ין זיע"א הרגיש בכך, ובמהרה הרטה לו להיכנס אל חדרו, ושהה ביחד מספר שעות.

כשיצא החוצה, אמר הרה"ק רבי מאיר זיע"א: 'מאיר לא צריך את הריזשינער', הוא גדול כמו הריזשינער! אולם, באתי לראות ספר תורה, אשר, מרגע שעזב את רחם אמו, אין בו אף פגם.

הרבנית חיילע ע"ה אמרה שהיא בעצמה שמעה את אביה הק' זיע"א, מספר את הסיפור הזה שלוש פעמים.

ה

הרבנית בת שבע ריבצינסקי ע"ה [בתו של הרבנית הצ' גיטל מאנזאהן

ע"ה בתו של מרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א] סיפר כשהסב"ק מרוז'ין זיע"א ברח מרוסלאנד, היה ר' יוסף מראשקוב זיע"א שחי על הגבול, רץ לפני הסב"ק זיע"א עם דגל וקרא: 'פנו מקום לצדיק הדור'

לאחר מכן, היה הרה"ק רבי יוסף זיע"א בסאדיגורא אצל הסב"ק מרוז'ין זיע"א והוא לא אהב את האופן בו נוהגים שם בגדלות ובלוקסוס.

הוא פירש את הפסוק 'רבות רעות צדיק' - גדלות זה רע לצדיק; הוא רצה לסיים את הפסוק 'ומכולם יצילנו ה'', אך הסב"ק מרוז'ין זיע"א סתם לו את הפה וסיפר לו מעשה:

היה בעיר אחת רב אחד וגביר אחד, שניהם גדלו יחד, למדו ביחד והיו ידידים טובים אחד לשני. כשהם נפטרו ועלו לשמיים שקלו את המעלות והחסרונות שלהם ומצאו אותם שווים.

להרב היה בן אחד וכך גם לגביר. והם גדלו אותם יחד - למדו יחד והיו חברים טובים - בן הרב נהייה רב ובן הגביר נהייה גביר. כשהם נפטרו מצאו בשמים שבן הרב היה שווה לאביו - אך בן הגביר היה קצת פחות מאביו. עדיין ישר, אולם לא כמו אביו.

שאלו - איך זה? שניהם גודלו שווים ביחד בדיוק כמו אבותיהם - האבות היו שניהם שווים והבנים כבר שונים זה מזה. בן הגביר הסביר שהאוצרות והעשירות הסיטו אותו מעט מהדרך.

סיים הסב"ק מרוז'ין זיע"א - לכן אמרו לו בשמים שהצדיקים צריכים להיבחן עם אוצרות ולוקסוס.

הרה"ק רבי מרדכי שלמה מבאיאן זיע"א אמר, פעם אחת נסע הרה"ק אדמוה"ז רבי אברהם יעקב מסדיגורה זיע"א לבית מרפא ליד וויען ונשאר שם לשבת.

בזמנו, היתה העיר וויען מאוד חופשית, והיה המרכז האסימילציע וההשכלה.

אמר הרה"ק מסדיגורה זיע"א: "בוויען טוב לעשות קידוש. מהו קידוש? - עדות על בריאת שמים וארץ (ויכולו השמים והארץ) - ומתי אומרים עדות כזאת, כשיש הכחשה וכפירה. כאן בוויען יש כל כך הרבה כפירה והכחשה שבוודאי צריך לומר עדות".

עוד אמר הרה"ק אדמוה"ז מסדיגורה זיע"א כשהיה בוויען: "כשרואים כמה העולם גדול, יש טעם גדול יותר לומר את הברכה 'מלך העולם', מכיוון שכעת מבינים כמה גדול המלך".

ו

הגה"ח רבי מיכל'י שוחט ז"ל אמר בשם הרה"ק אדמוה"ז רבי דוד משה מטשארטקוב זיע"א שאמר פעם אחת:

"כשצדיק אומר תורה, הוא חייב לקשר עצמו עם הדור, כדי שיוכל לתקן אותם. אולם, אם הם רחוקים כל כך ולא מתקשרים עם הדור, אז לא צריך לומר תורה כלל". מאז והלאה הוא לא אמר יותר תורה.

ז

הגה"ק רבי מאיר אריק זצוק"ל אבד"ק טארנא סיפר את המעשה הבא על מרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א:

כשמרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א היה בסקאלא התגורר שם מחבר הספר "שו"ת בית שלמה" שהיה גאון עולם.

בערב שבת ממש, ממש לפני הדלקת נרות, הסב"ק זיע"א התקין את מקטרתו בטבק, ולפתע קרא להבית שלמה אליו מיד. הוא חיפש

באופן דחוף פסיקה בשאלה האם אונס ממון הוא אכן אונס או לא.

הבית שלמה, מיד דפדף בגמרא אל מסכת כתובות י"ח עמ' ב אל המשנה: "העדים שאמרו כתב ידנו הוא זה". ומתוך הרשב"א על הסוגיא הוא הצליח לפסוק שאונס ממון הוא אכן אונס.

כשהסב"ק זיע"א שמע זאת הוא השליך את המקטרת בדיוק כשהגיע הזמן להדליק נרות.

לאחר מכן, סיפר מרן הסב"ק זיע"א את המעשה:

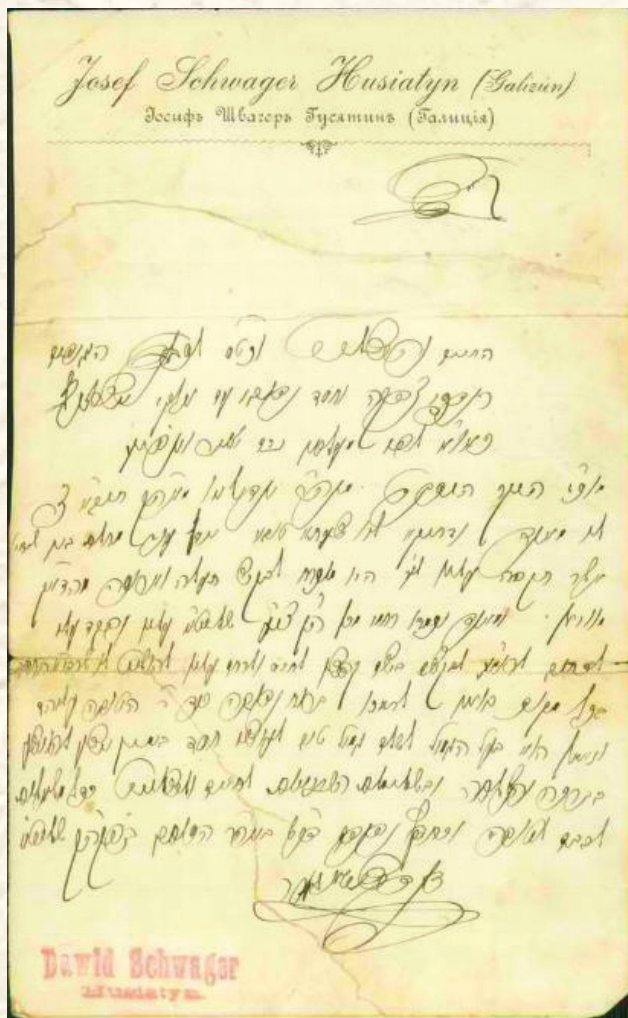
היו היה יהודי, שניהל מזקקה ליי"ש. כדי להתפרנס מכך ולא לשלם מס, הוא התקין צינור שהטה את היי"ש לצד, כך באופן שפטר אותו ממש.

כשהוא הגיע לבית הדין בעולם הבא - טען היהודי

שהוא אף פעם לא חילל שבת בחייו, אלא פעם אחת. פעם הגיע גובה המיסים לאסוף את המס בדיוק בשבת. חשש היהודי שאם יגלו את הצינור הוא יהפוך לאביון ודל, ולכן היה חייב להשליך את הצינור

ובכך לחלל את השבת. טען היהודי בפני בית הדין שהיה זה אונס ממון ולכן הוא פטור. החליטו למעלה שהסב"ק זיע"א יבקש מפוסק הדור לפסוק אם היה זה אונס ממון או לא.

לכן, ביקש מרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א שה'בית שלמה' יכריע את הדין למרות שזה כבר היה מאוחר

מכתב מהרה"ק מהוסיאטין זיע"א לטובת הגה"ח רבי יודל מלמד מצפת זצ"ל

מאוד וממש לפני הדלקת נרות שבת.

מפי הגה"ח רבי יעקב טייטלבוים ז"ל ששמע מהגה"ק רבי מאיר אריק זצוק"ל.

פעם אחת באה אשה אחת להק' הר"פ מקארעץ זיע"א בבקשה על בנה החולה, ל"ע, ושם בנה החולה שאול דוד הי', ונתרגז מאד הק' הנז', איך מזוגים שתי שמות שהיו שונאים זל"ז בעוה"ז, וגם אין להם שלום בעולם העליון. והסימן מבעלי הפייט, פורים שהוא יומו של שאול לא תקנו פייט על ברכת את צמח דוד, והוש"ר שהוא יומו של דוד, לא נזכר בהפייט שמו וזכרונו של שאול.

אמנם אח"כ כשהשתדכו שתי המשפחות הק' רוז'ין וטשרנוביל אמרו הצדיקים שנעשה שלום בין המלכים המחותרים למעלה, שאול ודוד אביהם של שתי המשפחות הק', רוז'ין שבא ממלכות דוד המע"ה וטשרנוביל שבא ממלכות שאול המע"ה.

שמע מ"א ששמע מפ"ק של הק' הר"ר נחום בערניו מסא"ג זיע"א, למה קפץ דער זיידא נחשון לתוך המים, ולא קפץ משה רבע"ה, אלא כשהי' קופץ מרע"ה היו אומרים מי יכול לדמות עצמו להרבי ולא היו קופצים אחריו ישראל, אבל כשהזיידא נחשון קפץ לתוך הים התחילו לקפוץ אחריו ישראל.

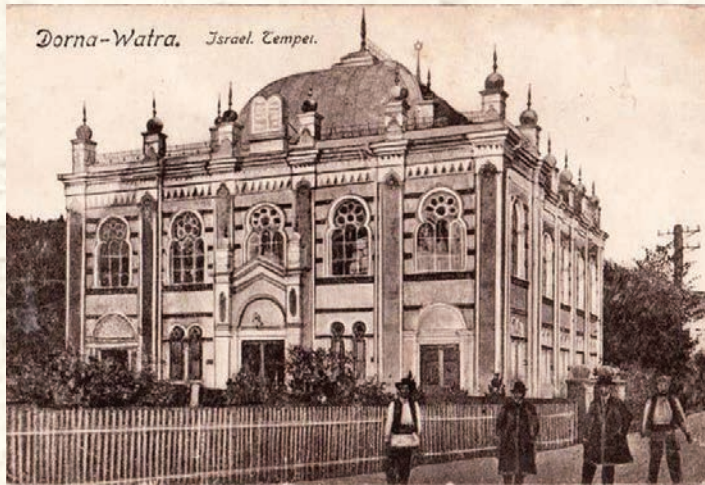

1 ראה בספר 'היחס מטשרנוביל ורוז'ין' פרק ל"ה אות קטן י"ד.

תיאור חי מתקופה בצל קודשם של רבניה"ק זיע"א
מתוך מכתבים - כתבי חסידים - מפי השמועה - כתבי עת ועוד.

דארנא וואטרא

יאקובען שעל יד עיירת המרפא דארנא וואטרא. אמנם גם שם לא שינה הרה"ק רבי אברהם מתת' זיע"א מאומה מעבודתו הקדושה, והיה הסדר בזמן שהותו בנופש כמו בביתו. כאשר ראו הגבאים שלא עלתה בידם לגרום לו לנוח מעבודתו הגדולה ביקשוהו מאד שיצא לטייל, זה היה במוצאי שבת קודש אחרי שאמר ויתן לך. הלכו בדרך היה שם ילד קטן שנדחף לחזות בפני הרה"ק רבי אברהם מתת' זיע"א, בלכתו בדרך מרוב הדוחק שמסביב נדחף הילד והתחיל לבכות בקול ונעשה רעש מזה בין ההולכים עמו ושאל הרה"ק רבי אברהם מתת' זיע"א מה קרה כאן וסיפרו לו שדחפו את הילד מכאן, אמר הרה"ק רבי אברהם מתת' זיע"א, אם בגללי ילד קטן בוכה איני צריך את כל הטיול הזה וחזר מיד לביתו, עד כדי כך הקפיד אפילו על כבודו של ילד קטן.

Dorna-Watra. Israel. Tempei.

בית הכנסת הגדול בעיר דארנא

נשמרו כמה מכתבי קודש מהרה"ק רבי ישראל שלום יוסף ממעז'בוז זיע"א ששהה בעיר בסוף ימיו. המכתב הראשון נשלח לאחיו הרה"ק רבי יצחק מאיר מקאפיטשניץ זיע"א, וזל"ק:

7 כן נשמר מכתב מהרה"ק רבי יצחק מאיר זיע"א לחתנו הרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורה זיע"א ה'אביר יעקב' אודות מצב בריאות אחיו הגדול בעיר דארנא, בזה"ל: ביום ה' האט מען מיך ט"ג גירופען לדארנא, לאחי הה"צ יח", כי ער איז ניט איצט גידאכט זעהר שוואך גיווארין, ובאתי לשם עש"ק, אין איך האב אים ניט איצט גידאכט ניט גיט גיטראפין. ב"ה בעד חסדו הטוב, אז מן ש"ק איז איהם בעסער ער פילט זיך שטארקער אין

זיע"א, הרה"ק רבי יעקב מהוסיאטין זיע"א⁴, הרה"ק רבי יצחק מבאהוש זיע"א⁵, הרה"ק רבי דוד מפלויעשט זיע"א, הרה"ק רבי אהרן מבאיאן זיע"א⁶, ועוד רבים מנכדי וניני מרן הסב"ק זיע"א.

מסופר כי גם מרן הסב"ק מרוז'ין זיע"א היה נוהג לבקר שם. עוד מסופר כי הרה"ק רבי אברהם מתת' משטעפינעשט זיע"א, מעולם לא יצא לנופש. פעם בקשוהו הגבאים והחסידים המקורבים מאד שיצא לנופש ולנוח מעט ואחרי הפצרות מרובות יצא לעיר

4 כתב שיר בדארנא בשנת תרנ"ח אל הגה"צ רבי בנימין ווייס זצ"ל אבד"ק טשערנאוויץ.

5 סיפרה הרבנית שיינדל שרה דבורה ע"ה בת הרה"ק רבי יצחק זיע"א, שכל שנה לאחר שבועות היתה נוסעת מבוקארעסט לבאהוש ומשם נסעו כל המשפחה להעיר דארנא.

6 ספר משכנות הרועים עמוד תר"ו.

בהזכרת השם של העיר 'דארנא וואטרא' עולים זכרונות של צדיקי הדורות ובתוכם כמה וכמה מרבוה"ק זיע"א שנהגו לשהות שם בחודשי הקיץ, בבחינת וקווי ה' יחליפו כוח.

נשמרו עשרות אמרות טהורות, שיחות, מכתבים, ותמונות קודש מרבוה"ק זיע"א שנאמרו ונכתבו בעיר. במאמר שלפניכם נביא חלק מהם, וכדרכנו בקודש עם גילויים חדשים ונדירים.

רוב מרבוה"ק בערי גאליציע היו נוסעים לחודשי הקיץ להעיר מארניבאד, ורבוה"ק מערי רומעניע היו נוסעים לחודשי הקיץ להעיר דארנא וואטרא¹. בין נכדי מרן הסב"ק מרוז'ין שנהגו לנסוע היה הרה"ק רבי ישראל שלום יוסף ממעז'בוז זיע"א, הרה"ק רבי יצחק מאיר מקאפיטשניץ זיע"א, הרה"ק רבי משה יהודה ליב מפאשקאן זיע"א², הרה"ק רבי מנחם נחום מבאיאן זיע"א³, הרה"ק רבי מנחם מענדל מבאהוש

1 שונה היתה העיר 'דארנא' מהעיר מארניבאד שאפי' שהיתה עיירת מרפא, גרו שם חסידים ואנשי מעשה כל השנה ובפרט הרבה חסידי רבוה"ק, רב העיר היה הגה"צ רבי ישראל בערגער זצ"ל שהסתופף בצל הרה"ק אדמוה"ו רבי יצחק מבאהוש זיע"א.

2 בחודש האחרון לחייו [נסתלק י' אלול תש"ז] עוד נסע להעיר דארנא לחתונת הרה"ק רבי מרדכי מויז'ניץ זיע"א בזו"ש שהתקיימה ביום ט"ו באב תש"ז.

3 לכתחילה אמורה היתה חתונת בנו הרה"ק רבי מרדכי שרגא זיע"א להתקיים בדארנא בשנת תרפ"ב, אמנם בסוף התקיימה בעיר ויז'ניץ.

וועט לכ' גאר ניט העלפין, אך לשלם מיט ציניזין, מיום ליום. ידע כ' אז א צימער שטעט אויף אייער רעכינג¹¹, ובאמת אני מקוה ומצפה בכל יום על בואו אי"ה בש"ט. הכ"ד דודו הדוש"ט, מצפה לראות מהרה בפקודת ישועתו, ומברכו בכו"ח טובה בכ"פ.

ישראל ש"י בלא"א מהרא"י זצלה"ה

גם נשמרו כמה מכתבים מהמשב"ק רבי ישראל מרגליות ז"ל מחצר הקודש באיאן אודות ביקורו של הרה"ק רבי מנחם נחום מבאיאן זיע"א שם בשנת תרפ"ד¹².

ר"ח תמוז תרפ"ד דארנא. תדע אשר בימים האחרונים לא הרגיש כ"ק שליט"א א"ע בטוב. וכאשר קראו הרופאים הגידו כי יסע לפה דארנא, ומוכן מאליו איזה טרדה ועבודה הי' לי עד שסדרתי הכל טרם נסעו, למען יתנהל הבנין הלאה בסדר ומשטר, אנחנו באנו לפה יום אתמול, ונקוה על תחלת מנחם¹³ לחזור.

ד' חוקת [ז' תמוז] תרפ"ד דארנא. ת"ל כ"ק שליט"א מרגיש א"ע בטוב ונהנה מהבעדיר והלופט, השי"ת יעזור לו ויבוא לביתו ברפ"ש.

ה' פנחס [כ"ב תמוז] תרפ"ד דארנא. אנחנו נקוה ליסע מכאן אי"ה ב' דברים ד' מנ"א.

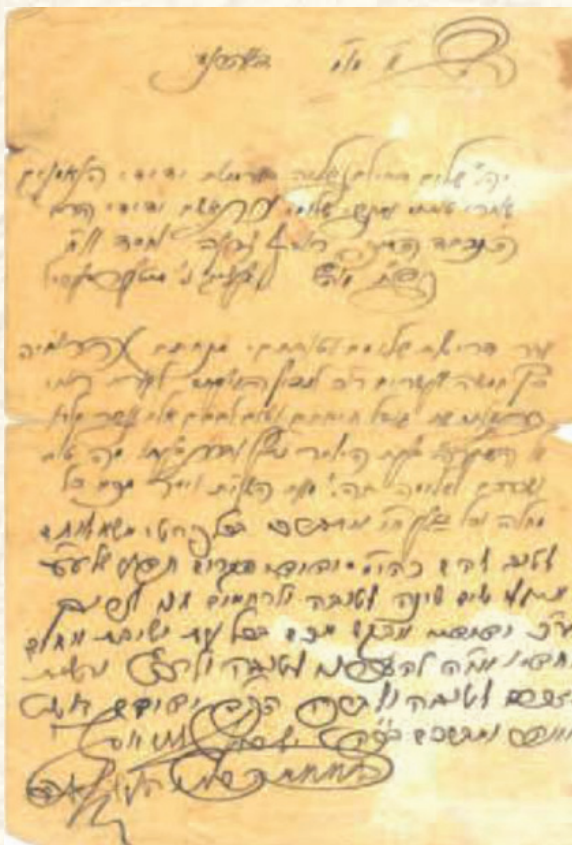

נביא כאן כמה סיפורי קודש ושיחות קודש, מרבוה"ק זיע"א בעיר דארנא:

[א] סיפר הרב ישראל העשיל ז"ל בן הרה"ק ראי"ה מקאפיטשיניץ זיע"א שביקר אצל הרה"ק רבי אברהם מתני' משטעפינעשט זיע"א יחד עם אביו זיע"א, ומעשה שהיה כך היה, אבי אביו הרה"ק רבי יצחק מאיר מקאפיטשיניץ זיע"א שהה פעם ברומעניע בעיר הקיט והנופש דארנא, בהיותו שם גילה דעתו לבני משפחתו ולמקורביו שלפני חזרתו לוועין הוא יסע לשטעפינעשט לקבל פני הרה"ק זיע"א, גילוי זה הדאיג אותם מאד, כי ידעו שאסור לו מפאת חולשתו התמידית לערוך נסיעה כה רחוקה עד לשטעפינעשט.

חסידים ואנשי מעשה בעיר דארנא

מכתב מהרה"ק רבי יש"י ממעז'בוז זיע"א להגה"ח רבי זעליג ז"ל

בעז"ה ו' עש"ק חקת התורה⁸. החוה"ש וכט"ס, ת"ל שנראה לי מעט שינוי לטובה, היינו איך בין ניט אזוי שוואך ח"ו אך איך דארף רחמים, היינו דער אטים ווערט מיר שווער בעת שינה, קען ניט שלאפין לא עליך. ע"כ אחי יקירי בקש רחמים ולד' הישועה. אבקשך מאוד להחיות לי ולכתוב לי מהטוב הנשמע אצלך. והשי"ת יעזור לך שתזכה לעשות אי"ה הנשואין לזמן הטוב בנחת. הכ"ד אחיך דוש"ט, מחכה לראותך בנחת ולהתבשר בכה"ט.

ישראל

לחסיד המופלג רבי זעליג מוטערפערל ז"ל, וזל"ק:

ב"ה א' מו"מ⁹, דאהרנע

יהי שלום בחילם ושלוה בארמנות ידידי הנאמנים, שוחרי טובתי ואנשי שלומי, ובראשם ידידי הרב הנכבד המופ' רודף צדקה וחסד וו"ח כש"ת מו"ה זעליג נ"י מיטערפעריל. אחר דרישת שלומם וטובתם, מנחתם הרצויה סך חמשה ועשרים רוי"כ לנכון הגיעני, לקורת רוחי בראותי את גודל חיבתם וטוב לבבם אלי, אשר קלעו אל השערה בעת היותר נחוץ, ודבר בעתו מה טוב ושכרם שלימה תהי' מאת השי"ת, ויסיר מכם כל מחלה וכל נגע ח"ו, ויתברכו בכל פרטי משאלותם לטוב להם כהי"מ.

ידידי היקרים, תדעו שלע"ע אין לי שום שינה לטובה, ולרחמים אני צריך. ע"כ ידידי, אבקש מכם בכל עת ישיבת אחים יחדיו אי"ה, להזכירני לטובה ולרפוש"ש, והשי"ת יזכרם לטובה ולברכה. הכ"ד ידיד דוש"ט באה"ר ומברכם בכה"ט.

ישראל שלום יוסף באאמו"ר הרא"י העשיל זצלה"ה

לח"א הרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורה זיע"א האביר יעקב' וזל"ק:

בעז"ה אור ליום ו' לסדר וברך פרי

שלאפט שוין ב"ה יותר. רק ער האט מורא גיהאט צי זיין בדארנא זענען מיר געקומען לכאן [שטערנאוויץ].

8 י"א תמוז תרע"א.

9 כ' תמוז תרע"א

11 כנראה רצה לבקרו

12 בספה"ק תפארת מנחם נדפס דברי תורתו שנאמרו בדארנא בפרשיות חוקת, בלק, פנחס ומטות מסעי.

13 חודש מנחם אב.

בטנך¹⁰. הפר"ש ראיתי, ונראה אז כ' מיינט נאר להשמיט החוב. ולידע אז סי

10 ג' אב תרע"א.

רבוה"ק מנאהוש זיע"א עם מקורנים בדארנא

ואכן הם תינו את דאגתם זאת לפניו, אך הוא בשלו, ואמר להם שלא יועיל כל הפצרותיהם למנוע אותו מנסיעה זו. מכיון שראו שהם לא יכולים לשנות את דעתו, שמו עצה בנפשם שימסרו החלטתו לרופאו האישי והוא יסדר את הענין בכי טוב, ואמנם כן עשה רופאו נכנס אליו ואמר לו שלפי דעתו אסור לו לעשות צעד כזה, כי כל מה שבא ל'דארנא' היה בכדי לחזק כוחותיו ועם נסיעה כזאת הרי הוא מקלקל הכל. בליית ברירה היה מוכרח לציית לפקודת הרופא אך תמורת זה שלח בשליחותו את בנו הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל זיע"א שהוא יסע לשטעפינעשט ויפרוש בשמו בשלום הצדיק, ולמסור לו שהוא רצה בעצמו לבוא אך הרופא מונע זאת ממנו. הרה"ק ראי"ה זיע"א לקח עמו את בנו הרב ישראל ז"ל, וסיפר בנו שמקודם נכנס אביו ביחידות להרה"ק משטעפינעשט זיע"א, ובדעתו היה אשר כשהוא יצא ממנו יכניס את בנו אל הרה"ק. וכה אמר לי, כשאבי זיע"א יצא ממנו ראיתי שארכבותיו דא לדא נקשן ובהתפעלות עצומה, שאלתיו טאטע וואס איז? אמר לי בקיצור נמרץ, 'איך זעה אין איהם דעם טשארטקובער פעטער', אח"כ אני נכנסתי ובירך אותי ונסענו משם לשלום.

ב] פעם רצה הרה"ק רבי אליעזר זוסיא מסקולען זיע"א לפעול אצל הרה"ק רבי משה יהודה ליב מפאשקאן זיע"א לנסוע לאוויר הצח בעיר דארנא, אמר לו הרה"ק רבי משה יהודה ליב זיע"א, שהתועלת מהנסיעה כזאת הוא דוקא כשיוצאים לטייל יום יום בתוך אחד מגינות העיר, והוא אינו מוכן לעשות זאת כעת, כי הנה התערבות מאנשים ונשים השוררת בהגנים, גדול הוא, א"כ לא יישאר לו מכל הנסיעה לשם אלא לישב בהאכסניא שלו אשר בשם, וא"כ מה לי הכא מה לי התם. ואמר לו הרה"ק רבי אליעזר זוסיא זיע"א, מ'זאגט דאך אז די לופט' (שיש שם אוויר טוב), נתלהב הרה"ק רמי"ל זיע"א ואמר, לופט! רוח אפינו משיח ד'.

ג] הרה"ח רבי שרגא פייביל הסל ז"ל סיפר להרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורה זיע"א האביר יעקב, שבעת ביקורו של הרה"ק אדמוה"ז רבי דוד משה מטשארטקוב זיע"א בדורנא, ביקש לבקר באחת היערות בהם היה אביו קדוש ישראל מרוז'ין זיע"א נוהג לבקר ושם להתייחד. מקום זה היה נקרא דער טאטענ'ס גן עדן. כשהגיע הרה"ק אדמוה"ז זיע"א לאותו היער נתרגש ביותר והחל לטייל בין העצים ולנשק אותם כשהוא אומר בהתרגשות, 'דא האט דער טאטע מיחד יחודים געווען, דא האט דער טאטע מיחד יחודים געווען'.

ד] גם נשמר 'פאסט' קארטעל' מהרה"ק רבי יצחק מאיר מקאפיטשיניץ זיע"א בעיר דארנא לבנו פע"ח מרדכי שרגא העשיל זצ"ל, ראה ירחון בית רוז'ין - גליון כ"ב.

מקורות: שורש ישי, נר ישראל, משכנות הרועים, ועוד.

רבוה"ק מבהוש זיע"א עם מקורבים בדארנא

נסיעת הרה"ק רבי שלומק'ע מזוועהיל זיע"א

להסתופף בצל הקודש של הרה"ק אדמוה"ז רבי דוד משה מטשארטקוב זיע"א

קשריו עם רבוה"ק לבית רוז'ין זיע"א

כידוע היה להרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א קשר נפלא בארץ הקודש עם הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זיע"א, יש כמה סיפורים קדושים שאירעו ביניהם, כמו גם הסיפור המפורסם על ציון האור החיים הקדוש ועוד, בנוסף היו רבוה"ק בארץ הקודש מגיעים לעיתים קרובות אליו.

הנסיעה

לפחות פעמיים נסע הרה"ק שלומק'ע זיע"א לחצר הקודש בטשארטקוב, הראשון בימי חורפו יצא הרה"ק רבי שלומק'ע מזוועהיל זיע"א מעיר זוועהיל שבזוועהיל לנסיעה ארוכה בדרכו להעיר טשארטקוב בסוף מזרח גאליציע, להסתופף בצל הרה"ק אדמוה"ז רבי דוד משה מטשארטקוב זיע"א, ולחזות בנועם עבודתו בקודש מקרוב.

היה זה בסביבות שנת תרמ"ו, כאשר נסע הרה"ק רבי שלומק'ע מזוועהיל זיע"א לחצר הקודש טשארטקוב, ע"פ המסופר בזכרונותיו של נכדו הרה"ק רבי מרדכי מזוועהיל זיע"א. היה זה בלמדו עם חבריו בבית המדרש בזוועהיל, נסובה השיחה אודות גדולתו של הרה"ק מטשארטקוב זיע"א, וקבעו לנסוע לטשארטקוב, ובקשו חבריו לשכנעו שיצטרף עמהם.

אמנם הרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א היה רחוק מזה גם סידור הנסיעה היה מלווה בקשיים, לעשות ויזה מעבר לארץ אחרת והנסיעה גם כרוכה בהוצאות כספיות ניכרות, וגם הרתיעתו השהיה בדרכים לפרק זמן ניכר של חדשים מספר, ולא עלתה על לבו לחשוב על כך. גם לא טעם ולא התנסה אף פעם בהתקרבות לצדיקים נוספים חוץ מאביו הקדוש זיע"א, ולא היה לו לא תשוקה ולא רצון לכך. אבל החברים לא ויתרו עליו, להתלוות אליהם וקבלו על עצמם לטפל בכל הסיידורים ובנטל ההוצאות, ובלית ברירה נענה להם ויצא לדרכו לטשארטקוב.

לאחר טלטולים רבים הגיע הרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א להעיר טשארטקוב ביום חמישי, ומיהרו לביתו של הרה"ק מטשארטקוב זיע"א לתת שלום.

מכיון והיו מגיעים לשם אלפי ישראל ולמען שמירת הסדר, כיאה וכיאות לחצר מלוכה, הותקנו שבילים מגודרים במעקות ברזל לניצבים בתור לכניסה להרה"ק.

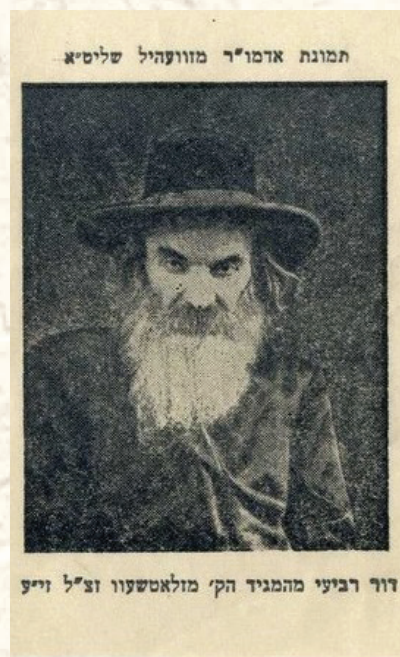
החברים, שלא היו מורגלים בבתי צדיקים שכאלה נישבו מהר מאד בקסמה של המלכות הטשורטקובית, עוד בעמדם בינות לברזלי התור. ומשנכנסו אל הקודש פנימה וחזו בזיו פניו המאירות

להלן תיעוד מיוחד מנסיעתו של הרה"ק רבי שלומק'ע מזוועהיל זיע"א לחצר הקודש טשארטקוב, דבר שנחשב לחידוש גדול בימים ההם בהיות אביו הרה"ק רבי מרדכי מזוועהיל זיע"א מגדולי הדור, ועם כל זה נסע בנו להסתופף בצל הקודש.

הרה"ק רבי שלומק'ע מזוועהיל זיע"א

תולדותיו וקורות חייו של הרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א, הם בבחינת מים שאין להם סוף, אמנם נשתדל לתמצת עיקרי הדברים בקצרה ממש.

הרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א נולד כבן זקונים לאביו הרה"ק רבי מרדכי מזוועהיל זיע"א בעיר זוועהיל בשנת תרכ"ט, שהיה נין ונכד למרן המלאך הקדוש זיע"א. בשנת תרמ"ג נשא את בת הרה"ק רבי אליהו אלטר בן ציון מדאויד הורודאק זיע"א.

ביום ט"ו תשרי תרס"א נסתלק אביו

הרה"ק רבי שלומק'ע מזוועהיל זיע"א

הרה"ק רבי מרדכי זיע"א ומילא מקומו בעיר זוועהיל. בשנת תרפ"ה התחילו הרדיפות מהקומוניסטים, ובשנת תרפ"ו עלה לארץ הקודש. בעיר יפו אמר 'אנחנו משליכים את האדמו"רות לים', והסתיר עצמו מעין כל.

בתקופה הראשונה לשבתו בירושלים אכן לא הכירו אותו, ולאט לאט התחילו אנשי ירושלים להכיר בגדלותו וקדושתו, ומאות התחממו לאורו. נודע כפועל ישועות ובעל רוח הקודש, היה לו עבודה רבה בענייני מקוה, ביתו היה פתוח לרווחה כביתו של אברהם אבינו, בסוף ימיו התחיל לבנות חסידות זוועהיל מחדש.

ביום כ"ו אייר 'סוד שביסוד' וכמו שאמר עליו הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זיע"א שהוא 'צדיק יסוד עולם', נסתלק בעיה"ק ירושלים ומנוחתו כבוד בהר הזיתים.

זיע"א כותב כי מאחורי הפרגוד נשמע שאחד משני דברים הללו היה בנתינת עצות טובות לישראל, ויש שכתבו שהענין השני היה ענין המקוה, שהרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א עסק בו רבות לאורך כל ימי חייו.

של הרה"ק רבי דוד משה זיע"א. כבר לא היה קץ להתפעלותם. מלאים היו אושר על הנסיעה הארוכה שהשתלמה בסופו של דבר.

אבל רבי שלמ'קה לא מצא מה לעשות שם, הוא ודאי לא בא לראות פאר חיצוני ואפילו ראיית פני הצדיק מטורטוב לא היתה סיבה מספקת בשבילו לעשות דרך ארוכה כל כך, כי הכין עצמו לקבל בפנימיות.

משנכנס ליטול שלום ולא מצא את שאהבה נפשו, מנוי וגמור היה עמו ליטול ברכת פרידה ולחזור לשלום לביתו ולשגרת חייו ועבודתו הרוחנית, נכנס אל הקודש פנימה ואמר להרה"ק מטשארטקוב דברים כהוייתן חשבתי שאראה כאן משהו ולא ראיתי כלום, אמר לו הרה"ק מטשארטקוב זיע"א, 'השאר כאן עד אחרי שבת', והוסיף ואמר לו אחוז נא את ידי, כיון שנתן ידו בידו החל הרה"ק

עוד סיפר שהקידוש של הרה"ק אדמוה"ז רבי דוד משה מטשארטקוב זיע"א היה שלא בדרך הטבע, ובלשונו הק', עהר האט זיך נישט געשאקלט עס האט זיך געשאקלט².

בהיות המצב הפרנסה בבית הרה"ק רבי מרדכי מזוועהיל זיע"א קשה התחיל בנו הרה"ק רבי מיכל'ע זיע"א לקחת קוויטלעך, גם רצו שהבן הצעיר הרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א יקח קוויטלעך מכיון שהיה בטשארטקוב נכנס להרה"ק זיע"א לשאול אודות זה, אבל הרה"ק לא השיב מאומה.

גם מספרים שבאותו נסיעה נקע רגלו מחמת הקפדת אביו הק' שנסע לצדיקים אחרים.

הרה"ק רבי שלומק'ע מזוועהיל זיע"א והרה"ק רבי מרדכי שלום יוסף מסדיגורה זיע"א בכותל המערבי

מדברי הרבנים הגאונים והאדמו"רים גדולי ישראל שליט"א

הן ידוע ומפורסם הוא גדול צדקתו של רב האי גאון וצדיק האי תנא ירושלמא המאור הגדול אספקלויה המאירה. בוציא קדישא. גדול מרבן שמו ה"ה כ"ק האדמו"ר מרן רבי שלמה מזוועהיל זצוק"ל. — כל מעשיו היו לשי"ש ובכל נפשו ומאודו שקד להכניס הרבה נפשות מישראל תחת כנפי השכינה. — הציל מאות ילדי ישראל מציפורני השמד ותחינוך החילוני והכשירם לבנות בתים נאמנים לה' ולתורתו. — רבים השיב מעון, כן החזיק את ישיבתו הקדושה "בית מרדכי" המפילה הרבה ת"ח מיוקירי קרנא דשופריא וממיתים עצמם באהלת של תורת. הנה לאור המצב האפל והמערפל בו אנו שרויים אחרי השואה שפקדה את עם ישראל ואין לנו שיעור רק התורה האת המניחה עלינו מכל צרה שלא תבא ח"ו. מחוייבים אנו להתאור עוז ואומץ לבוא לעזרת ה' בגבורים ולחשוט את עזרתנו לפעולה כזאת. — תושיטו יד אחים נאמנה למטרה קדושה ונשגבת זו. אנו מונים בכל לשון של בקשה לכל אשר זיק היחודות הנאמנת נוגע אל לבו לתרום ולהתרים בעין יפה וברוח נדיבה.

זכותו של אותו צדיק יסוד עולם תגן על כל תועשים ותמעשים להתברך במליון משאלותיהם במדה טובה ופועל ידיתם ירצה ושכרם יתא רב כות ובבא.

ישראל אלטר	חיים מאיר בהר"צ מוהר"י זצלה"ה	אברהם יעקב במוהר"ר ישראל
האדמו"ר מגור שליט"א	האדמו"ר מוויזניץ שליט"א	האדמו"ר מסדיגורה זצוק"ל ווי"ע
יחיאל ישיע בלאמיר זצלה"ה	יוחנן בלאי דוד זצוק"ל טברסקי	צבי ארי' במת"ר מרדכי יוסף זצ"ל
האדמו"ר מביאלע שליט"א	האדמו"ר מרחמיסטיטויבסק שליט"א	האדמו"ר מטשארטקוב-זלטיפולו

רבוה"ק זיע"א וגדולי ישראל לטובת ישיבת זוועהיל

הרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א עוד בעיר זוועהיל זיע"א

מזוועהיל זיע"א לראות כמה נשמות שבאות לבקש ממנו תיקון, משעזב את ידו שוב לא ראה מאומה, כל זה השפיע עליו והחליט להשאר לשב"ק בצל הקודש.

גם סיפר הרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א שביקש מהרה"ק רבי דוד משה זיע"א שיהיה לו רוה"ק, ענה לו 'אויף רוח הקודש דארף מען ארבעטין'. מפי הגה"צ אבד"ק באליוא זצ"ל.

כדי להגיע להיכלו של הרה"ק מטשארטקוב זיע"א היו צריכים לעלות בהרבה מדרגות כשהגיע אליו אמר לו "כדי להגיע אליכם צריך לעלות הרבה מדרגות" חי"ך הרה"ק מטשארטקוב ואמר, כן, כן, מדרגות.

הרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א העיד כי טעמו של שבת זה לא פג ממנו עד סוף ימיו!

וסיפר שבאותו שבת אמר לו שתי דברים שזה התיקון שלו בעולם ועמל עליהם כל ימי חייו. הרה"ק רבי מרדכי מזוועהיל

יש שמספרים שהיה אצל הרה"ק מטשארטקוב זיע"א משנת תרנ"ד במשך שבע שנים עד תרס"א כתלמיד.

הנסיעה השנייה התקיימה לאחר הרבה שנים היה זה ערב שנת תרס"א קיבל הרה"ק רבי שלומק'ע זיע"א חשק גדול להיות בצל הקודש בטשארטקוב על ראש השנה והחליט לנסוע לשם להיות בצל הקודש ביום טוב.

באותו נסיעה נגלו לפניו עוד תעלומות אז ראה כבר לבד נשמות שמגיעים לקבל תיקון אצל הרה"ק אדמוה"ז מטשארטקוב זיע"א. לפני חזרתו אמר לו הרה"ק מטשארטקוב פתאום 'כשתחזור הביתה תתחיל לקחת קוויטלעך'.

כאשר חזר הביתה לזוועהיל לאחר כמה ימים ביום טוב ראשון של סוכות תרס"א נסתלק אביו הרה"ק רבי מרדכי זיע"א, והבינו דבריו של הרה"ק מטשארטקוב זיע"א למפרע.

2 מפי כ"ק האדמו"ר רבי אברהם מזוועהיל זצ"ל, גם כל חייו היה מנגן

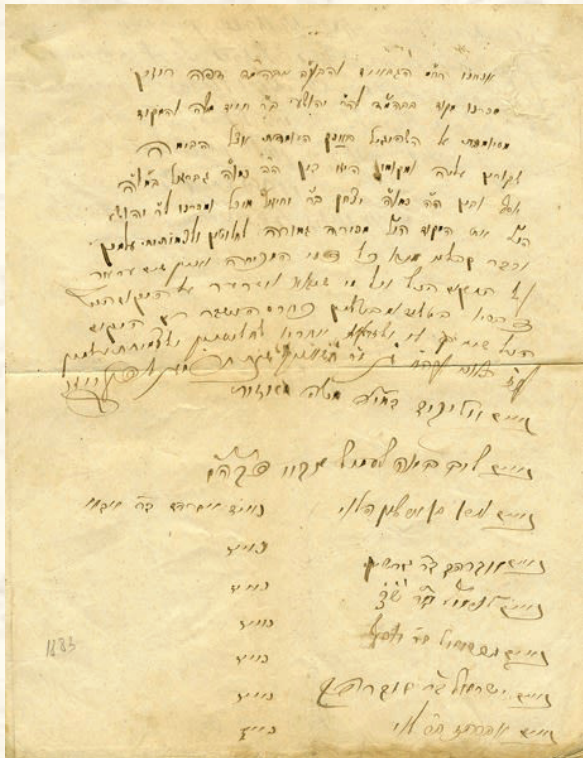
נוסח טשארטקוב בקידוש.

1 ראה בספר שיח זקנים ח"ה עמ' שפ"ח.

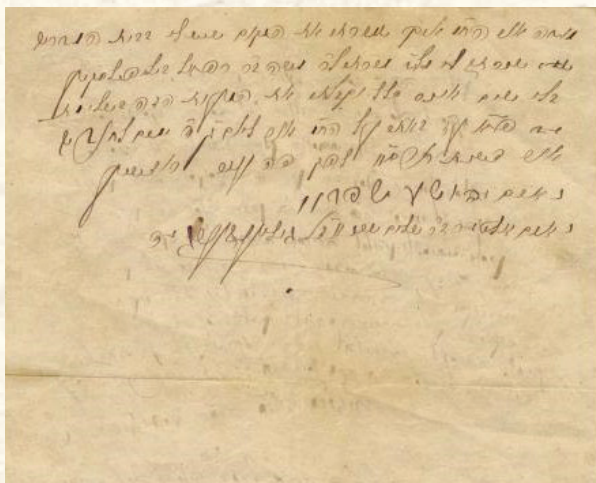
קלוזיען

מדור מיוחד לשהזר ולהניח שם ושארית לקלוזיען של בית רוז'ין אשר בעונה"ר נחרבו רח"ל. ידוע כי 'קלוזי' הוא המקום שבו מתאספים החסידים ואנשי מעשה ועוסקים בתורה בתפילה ובעבודת ה'. 'קלוזי' נקרא גם בשם 'שטיבל' (-בית קטן), ע"ש שהוא ביתו השני של החסיד, ושם יושבים יחד ולומדים יחד ושם הוא ביתם.

המשך קלוזיען דהסיד' באיאן

אודות מכירת מקומות בקלוז' באיאן בעיר רוז'ין

עוד מסמך על מכירת מקומות

ז. עיר רוז'ין (רוזשין - ריז'ין) במדינת רוסלאנד בזמן ההוא וק"מ מהעיר באיאן.

לספר על העיר רוז'ין יהיה בבחינות 'דיו אלו ימי וכל מי כנישותא', אלא באנו לכתוב על הקלוזיען שהיו שם, והם קלוזי דחסידי סדיגורה וקלוזי דחסידי באיאן. במאמר הזה נכתב על הקלוזי דחסידי באיאן.

הגה"צ רבי יהושע שפירא זצ"ל אב"ד הנקרא 'ר' שיקע', וחתנו הגה"צ רבי פנחס (זיידל'ע) הלוי ברוכשטאט זצ"ל אב"ד רוז'ין, הגה"צ רבי ישראל וואלף זצ"ל אב"ד, כולם היו מגדולי חסידי באיאן.

בין החסידים בעיר היו ה"ה, הגה"ח רבי נחום הכהן זצ"ל לימים אבד"ק מיקוליניץ, רבי שמעון גבאי ז"ל, רבי יהושע הלוי ברוכשטאט ז"ל, ועוד רבים וחשובים.

נשמרו שטרות של מכירת מקומות בהקלוזי מהשנים תרנ"ג - תרס"ה.

מקור: בפרענומעראנטען לספר זכרון יהושע - תר"ס, ע"ר שמעון גבאי.

ח. עיר פשעמישל (פשמישל - פרעמיסלא) במדינת מערב גאליציע בזמן ההוא וק"מ מהעיר באיאן.

הרה"ק רבי אברהם יעקב מבאיאן זיע"א היה מגיע לפעמים לבקר בעיר.

בין החסידים בעיר היו ה"ה, ר' מאטיל שאר ז"ל, ר' שמואל וואלף ז"ל, ר' ישראל וואלעק ז"ל, ר' סענדר קיפערבערג ז"ל, ר' אהרן נאסבוים ז"ל, ר' בנימין

זה לפני המלחמה העולמית הידועה, כאשר העולם כבר היה בהכנות למלחמה. והצבא הרוסי נרתם מאוד למשימת גיוס אזרחי רוסיה בהמוניהם, אולם מתחילה היה חוק ברוסיה שלא לוקחים בצבא אזרח שהוא בן יחיד בביתו.

אולם כעבור תקופה, וקול רעמי המלחמה התחילו להדהד ביתר שאת ויתר עוז, ומחמת דוחק המצב החירום ששרר אז, החליטו שליטי רוסיה לגייס אפילו בן יחיד לצבא וכמובן שהחוק החדש נפל עליהם כרעם ביום בהיר בידועם את שמצפה להם בהילקח בנם יחידם לצבא, וספק רב אם יחזור משם בכלל, ובפרט להשאר ביהדותו וחסידותו כראוי.

ובהיות שקהילת חאטין היו מגובשים ומאוחדים מאוד, כידוע בכלל גודל האחדות ששררה תמיד בין חסידי באיאן שהיו ממש כאחים קרובים, ממילא היו כל תושבי חאטין מתפללי הקלוזי אחים לצרה בנדון הזה, וכולם ביחד טיכסו עצה איך לקדם פני הרעה וכמובן שהחסידיים החליטו מיד לנסוע להרה"ק רבי יצחק זיע"א לבקש עצה וברכה איך להנצל.

ואכן כך עשו, האב החסיד יחד עם הבן הבחור יצאו לתחנת הרכבת ליסוע לבאיאן, ביודעם שעוד יספיקו להגיע היום, בזמן שאדמו"ר מקבל קהל, ועוד יוכלו ליסוע באותו לילה בחזרה לחאטין. וכך עשו, ונסעו והגיעו בזמן אחרי שכידוע היה תחנת הרכבת בתוך העיירה באיאן והספיקו להכנס תיכף בהגיעם לקודש פנימה.

בהיכנסם אל הרה"ק שטחו לפניו את לבם וחרדתם מפני הצרה העומדת להתרגש עליהם, ומה מאוד הופתעו לשמוע יוצא מפורש מפי קדוש עליון עצה הנראית לכאורה מוזרה ותמוהה מאוד, והוא שיערכו מכתב לרום מעלת הקיסר מלך רוסיה ובה יתחנו ויבקשו על נפשם לפטרם ולשחררם מעול הגיוס ובעז"ה ינצלו. כך היתה עצתו של הרה"ק, והם בהיותם חסידים לא הרבו בשאלות, אולם לא יכלו בשום אופן להבין פשר העצה שע"פ דרך הטבע אין לה שום סיכוי להצליח, והיו מבולבלים מאוד כל הדרך חזרתם לעיירתם.

בהגיעם חזרה לעיירה חאטין כבר היה לפנות בוקר ובהיכנסם כבר הלך לפניהם רב העיירה הגה"ח רבי שאול סטראקאווסקי ע"ה אב"ד חאטין שהיה מגדולי חסידי באיאן. והיות שהיה עדיין לפני התפילה ונהג שלא לדבר אף במקום הצורך לפני התפילה רק בלשון הקודש ע"כ שאלם תיכף בלשה"ק מה אמר האדמו"ר, והם בהיותם מבולבלים ונבוכים בדעתם מהתשובה המופלאה ענו לו

נוסבויים ז"ל, ר' אפרים נוסבויים ז"ל, ר' אפרים פאלגער ז"ל, ר' ניסן ליפאוועצקי ז"ל, ועוד רבים וחשובים.

מקורות: ספר זיכרון מהעיר, עיתון 'דער יוד ווארשא' י"ג אב תרפ"ב, עיתון 'יודשע זעטאג' - תרס"ט, תרע"א, ועוד.

הרה"ק רבי אברהם יעקב מבאיאן זיע"א בן בעיר פטיעמיטל

ט. עיר חוטיין (חאטין -) במדינת בוקאווינא בזמן ההוא ו461 ק"מ מהעיר באיאן.

העיר חאטין זכה להיות אכסניא של מצוה כאשר שם התקיימה שמחת נישואין של הרה"ק רבי יצחק מבאיאן זיע"א עם הרבנית הצ' מלכה ע"ה בת הרה"ק רבי יוחנן מרחמיסטריווקא זיע"א ביום ט"ו סיון תרכ"ה.

רב העיר היה הגה"ח רבי אברהם שאול סטראקובסקי זיע"ל מגדולי חסידי באיאן.

נשמר סיפור קודש עם הרה"ק רבי יצחק מבאיאן זיע"א שהיה בין כותלי קלוזי דחסידי באיאן בעיר חאטין:

סיפר הרה"ח ר' אברהם אליעזר רבינוביץ ז"ל, באחד הימים כשהתפלל בקלוזי באיאן בכתי הורנשטיין, ראה איזה חסידישער יוד נכנס לקלוזי ומתיישב וכשניגש אליו לקבל פניו בברכת שלום עליכם הציג היהודי עצמו כחסיד באיאן שעוד נסע להרה"ק רבי יצחק מבאיאן זיע"א. תוך דבריו סיפר את סיפורו שעבר עליו עת היה עליו להתייצב לצבא וניצל בעצתו של הרה"ק רבי יצחק זיע"א. וכך הוה מעשה, היהודי הנ"ל היה גר בימי נעוריו ברוסיה בעיירה חאטין הידועה שעל גבול רוסיה, והיה

י"א. עיר קאמיניץ (קאמיניץ פאדאלסקי - קמיניץ-פודולסקי) במדינת רוסלאנד בזמן ההוא 711 ק"מ מהעיר באיאן.

הגה"ח רבי ישעי' בירבראיער זצ"ל אבד"ק העיר ומגדולי חסידי באיאן.

הקלוזי של חסידי באיאן בעיר היה אחד שבמיוחדים שבה, הוא היה ברחוב פוטשטובה ונקרא 'קלוזי ר' משה יונה רובינשטיין', קלוזי של חסידים ואנשי מעשה מורמים מעם, שנסעו במסירות נפש להיות בצל רבם ומאורם. אפילו לאחר המלחמה כשקאמיניץ היתה במדינת רוסלאנד היו החסידים נוסעים לחצר הקודש.

בין כותלי הקלוזי היו יושבים חסידים בכל זמן ועידן ועסקו בתורת רבוה"ק במיוחד בשב"ק ויומא דהילולא של רבוה"ק זיע"א.

בעיר היה ישיבה 'תפארת ישראל' ע"ש מרן הסב"ק מרוזין זיע"א ושם למדו חסידי רבוה"ק לבית רוזין זיע"א וכמובן גם חסידי באיאן, פעם סיפר הרה"ק רבי מרדכי שלמה מבאיאן זיע"א אודות קבוצת בחורים מהישיבה שהגיעו להסתופף בצל אביו הרה"ק רבי יצחק מבאיאן זיע"א.

בין החסידים בעיר היו ה"ה, הגה"ח רבי ישעי' בירבראיער זצ"ל, ובנו המשב"ק רבי חיים אלטיר בירבראיער ז"ל, רבי אלטיר רובינשטיין ז"ל, רבי שלום ניסנהולץ ז"ל⁵, רבי יוסף כהן ז"ל, רבי אברהם סופר ז"ל סופר סת"ם, רבי נחום חלק

רבי נחום סטראקובסקי זצ"ל מחשובי חסידי באיאן בחאטין

ז"ל, רבי חיים פרייליכמאן ז"ל, רבי יהושע אליהו ברנשטיין ז"ל, ובנו ר' ישעיהו ז"ל⁶, ועוד רבים וחשובים.

מקורות: ספר זיכרון מהעיר, עיין ספה"ק בית ישראל על השבת.

5 סיפרו עליו שכאשר ראו אותו הולך מביתו שלא בכיוון הנכון, שאלוהו: לאן אתה הולך ר' שלום? "פריאמו דו באיאנו" [ישר לבאיאן].
6 למד בישיבת תפארת ישראל בעיר.

בחצי פה ובגמגום על העצה שיעצם הרה"ק רבי יצחק זיע"א. אולם הרב הנ"ל בראותו את מבוכתם וספיקתם גער עליהם ואמר להם ברוב התלהבות, אם אדמו"ר אמר לכתוב אזי צריכים לכתוב ואין מה להסתפק ולחשוש כלל וכלל.

ומיד אחרי התפילה נועדו החסידים באהבה וידידות, לשמוע מפיו מה אמר לו רבם הק' זיע"א. ובשמעם את דבריו הק' והוראת הרב לכתוב כציווי הרה"ק בפשטות, תיכף התיישבו לכתוב, והביאו סופר מומחה שיערוך להם מכתב, וערכו מכתב תחנונים ממוען אל רום מעלת הקיסר, וכתבוהו בלשון אידיש ותרגמוהו ללשון רוסיא ושלחוהו למעונו של הקיסר.

ואכן מדבריו של הצדיק לא נפל שיערה ארצה ובעבור כמה ימים התקבל מכתב מחצר המלוכה אל כתובת היהודי הנ"ל ובה כותבים אנשי חצר המלך כי הגם שע"פ החוק מגייסים עכשיו גם בנים יחידים אולם בפקודת המלך הם מתחשבים בבקשתו ותחנוניו ומשחררים אותו מעול הגיוס, וקלוזי חסיד באיאן בעיר חאטין צהלה ושמחה בהגיע הבשורה המשמחת.

בין החסידים בעיר היו ה"ה, הגה"ח רבי אברהם שאול סטראקאוסקי זצ"ל אב"ד חאטין, ובניו רבי נחום סטראקאוסקי ז"ל² אב"ד חאטין, רבי גדלי סטראקאוסקי ז"ל, רבי חיים יוסף הלפגוט ז"ל סופר סת"ם³, רבי משה הלפגוט ז"ל שו"ב, רבי חיים ליבמאן ז"ל, רבי יוסף ליבמאן ז"ל, רבי שלום פארבער (לערנער) ז"ל, רבי משה יצחק הירש דיקטאטור ז"ל⁴, רבי ניסן פוסק ז"ל, ועוד רבים וחשובים.

מקורות: אסיפת חכמים – קובץ ט"ז, ספר זיכרון מהעיר, ספרי משכנות הרועים, ועוד.

י. עיר רדאון (ראדעוויץ - ראדיוויץ) במדינת בוקאווינא בזמן ההוא 691 ק"מ מהעיר באיאן.

כתובת הקלוזי: knabenschulgasse 30

זכתה העיר ראדיוויץ ומרן הסב"ק מרוזין זיע"א שבת שם פעם בשב"ק. עיין ספה"ק בית ישראל על השבת.

מקור: ספר זיכרון מהעיר, עיתון 'יודשען זונטאג' ל' תשרי תרע"ד וכ"ח תשרי תרע"ח.

2 נסע כל שנה לחג השבועות לחצר הקודש באיאן.
3 עוד זכה להיות אצל מרן הסב"ק מרוזין זיע"א.
4 גבאי הקלוזי, בקלוזי התפללו כמאה מתפללים.

הרה"צ רבי **מרדכי פונקל** זצ"ל, שטיפל בהעברת ארון הקודש של הרה"ק רבי אברהם מתת' משטעפינעשט זיע"א לארץ ישראל.

הרה"ח רבי **לוי הערלינג** ז"ל ממיסדי הקלויז.

הרה"ח רבי **מרדכי שטרנברג** ז"ל, השפיע בקלויז לעדרים, בהיותו מקור נאמן וראשון לתורת רבו החסיד רבי אברהם'צי ז"ל.

הרה"ח רבי **חיים שלום סג"ל** ז"ל עוד זכה לחסות בצל קדשו של הרה"ק רבי אברהם מתת' משטעפינעשט זיע"א ובסוף ימיו התפלל בקלויז.

הרה"ח רבי **ראבון ברנהולץ** ז"ל שו"ב, ושימש בעל קורא בקלויז בטעמי בארדיטשוב.

הרה"ח רבי **אברהם בנימין לודמיר** ז"ל היה מראשוני מייסדי הקלויז, ושם מצא אשר אותה נפשו.

הרה"ח רבי **שמעון מרגליות** ז"ל שימש כגבאי הקלויז.

הרה"ג רבי **גליהו טנצר** ז"ל מחשובי ומזקני מתפללי הקלויז.

הרה"ח רבי **ישעיה משה צלר** ז"ל, שיעוריו בלי שישו בקלויז, ושיחות מוסר שהיה נותן להבחורים.

הרה"ח רבי **ישראל ראפאפארט** ז"ל מזקני חסיד טשארטקוב שהיה ממונה על הניגונים בקלויז.

הרה"ח רבי **יהושע ברוכשטאט** ז"ל מחשובי ומזקני פני העדה ומתפללי הקלויז.

הרה"ח רבי **דוד דוב טירהוז** ז"ל שהיה מספר כל שנה בקלויז נס הצלתו ע"י הרה"ק רבי **מנחם נחום מהוסיאטין** זיע"א.

הגה"ח רבי **יונה צלר** ז"ל, רבי יונה היה הרוח החיים של הקלויז, במיוחד היה בקידושים בצפתא דשבתא כאשר בטוב טעם ודעת שעות ארוכות לפני קהל הנאספים היה מדבר בענייני דיומא ובפרשת השבוע. שימש כש"צ בקלויז בימים הנוראים.

הרה"ח רבי **חיים יוסף מנדל** ז"ל בעל קורא עשרות בשנים בהקלויז.

כמו"כ רבי **אלחנן שמעון שווארץ** ז"ל, רבי **שמואל שור** ז"ל יו"ר ועד חסידי שטעפינעשט, רבי **ישראל דוד פרידמאן** ז"ל, רבי **יהושע זילברשלג** ז"ל, ועוד רבים וחשובים שא"א לפרטם כי רבים הם.

עמוד התפילה בהקלויז

בבר מצוה של בנו של הגה"ח רבי יונה צלר ז"ל, רבי אשר שולמאן זצ"ל רב הקלויז, רבי יצחק מאיר ז"ל, הרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורה זיע"א [נתקבל ע"י הרב א"י זילברשלג]

הקלויז השתמש שנים רבות לחסידי רוז'ין, במשך השנים כאשר כל חצר מחצרות רבוה"ק זיע"א גדל ועמד בפני עצמו ב"ה, פתחו כל אחד ואחד קלויז מדיליה, עד שנסגר דלתות הקלויז הכללי של חסידי רוז'ין.

הילולא דצדיקא

במשך ימי השנה התקיימו יומא דהילולא של רבוה"ק זיע"א בין כותלי הקלויז, ביניהם, י"ד כסלו – הרה"ק אדמוה"ז רבי מנחם נחום משטעפינעשט זיע"א, כ"א תמוז – הרה"ק רבי אברהם מתת' משטעפינעשט זיע"א, הושענא רבה – הרה"ק אדמוה"ז רבי דוד משה מטשארטקוב זיע"א, י' כסלו – הרה"ק רבי מנחם נחום מהוסיאטין זיע"א, ועוד. כאשר רבוה"ק זיע"א, ה"ה הרה"ק רבי **יצחק מבהוש** זיע"א, הרה"ק רבי **יעקב יוסף שלמה מוואסלוי** זיע"א, הרה"ק רבי **אברהם יעקב מסדיגורה** זיע"א העקבי אבירים, היו משתתפים בסעודות אלו בקלויז.

שיעורים

הגה"ח רבי **בן ציון רחמן** זצ"ל היה מגיע מדי שבוע למסור שיעור בהקלויז, אז היו מצטופפים בבית המדרש לא רק חסידים, אלא גם רבים אחרים שהושפעו מבהירותו ומחדות מחשבתו הנדירה.

כל יום ב' בשבוע היה שיעור בגפ"ת בערב. כמו"כ היה שיעור שנמסר ע"י הרה"ג רבי **חיים עזרא ברזל** ז"ל. וכן הגאון הגדול רבי **יעקב אדלשטיין** זצ"ל היה מוסר שיעור בכל יום ראשון בהקלויז, וגם שיעור בהלכות שבת בכל שב"ק משעה שתיים עד מנחה ע"י הגה"ח רבי **ישעיה צלר** ז"ל.

חסידים

בין החסידים שהתפללו בקלויז היו ה"ה,

הרה"צ רבי **נחום דוד משה בראנדווין מסטרעטין** זצ"ל, מספרים עליו שהוא היה תמיד מצטנע בפניתו, כשכולו דביקות, תמידית באין סוף ב"ה, פניו הקדושות זוהרות באור יקרות טמיר ומקודש, ועיניו בורקות גיצי ורשפי אש.

בית הכנסת דחסידי רוז'ין
בני ברק רח' חפץ חיים 5

ברכת מזל טוב ולבבית
למכובדנו הדגול הנעלה

הרה"ג ר' **בנציון רחמן** שליט"א
רב דחסידי רוז'ין בארה"ק
ורב דשכונת רוממה בירושלים
ולמשפחתו הכבודה

לרגל אירוסים בתם היקרה והחשובה
בילה תחיי עב"ג אליהו רוזנבוים הי"ו
יהיה שיוזכו לרוות מהם ומכל צאצאיהם שפע נחת ואשר
עדי עד

כברכת חסידי רוז'ין
בני ברק

ברכת מז"ט להגה"ח רבי בן ציון רחמן ז"ל
מאת מתפללי הקלויז

הננו מתכבדים בזה להזמין את כל אנ"ש

לשמחת הכנסת
ספר תורה

שנכתב ע"י

ר' חיים יוסף מנדל ומשפחתו הי"ו
שתתקיים איה"ה ביום שני ערב ר"ח אלול
20.8.90 למספרם פ"ר שופטים

כתובת האותיות בבית ר' חיים יוסף מנדל
רח' נחמיה 8 ב'ב כניסה ב' בשעה 5.30
ובשעה 7.00 תצא התהלוכה לביהכ"ג
דחסידי רוז'ין רח' חפץ חיים 5 ב"ב

נשמח מאד בהשתתפותכם בשמחת התורה
ועד ביהכ"ג דחסידי רוז'ין ב"ב

הכנסת ספר תורה
ע"י הרה"ח רבי חיים יוסף מנדל ז"ל להקלויז

בית הכנסת דחסידי רוז'ין
"אור ישראל"
רח' חפץ חיים 5 בני-ברק

כוס תנחומין
שלוחה בואת

למשפחת טנצר הכבודה
מכפר כבור

עם פטירת ראש משפחתם מיקרי: מחפלי בית מדרשנו ת"ח מובהק
בר אוריין ובר אבהן

הרה"ח ר' **גדליהו ז"ל**
מחסידי טשורטקוב

המקום יתום אהכם בחוץ שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לראבבה עוד

הגבאים והמתפללים

מודעת התנחומין מהקלויז
לפטירת רבי גדליהו טנצר ז"ל

בא גיליון עשיר ביותר בכמות ובאיכות. אין ספק שרבוה"ק זי"ע יעמדו לימינכם, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא.

דבריך החמים על הגה"צ ר' שרגא פייש מקאסוב נגעו, באופן מיוחד, ללבי...

יחיאל גולדהבר

מכתב ג' א

שלום רב, נפלה טעות מצערת במדור "כתבי חסידים ראשונים" בסיפור ו'.

מהרי"ד מבעלזא סיפר אודות פטירת בנו של "הרה"ק מטשערנאביל" רבי אהרן, ולא של "הרה"ק מטשארטקוב". כנראה בכת"י היה כתוב הרה"ק מטש', ופוענח בטעות כטשארטקוב.

וזה סיפור ידוע שרבי אהרן טשערנאבלער אמר הפסוק ההוא בהלויית בנו רבי מנחם נחום.

ב. ה. משיכון סקווירא

תודה רבה על ההערה,

לאחר המילה זצ"ל חסר שורה: אשר נפטר בדעלאטין וע"ז סיפר הרה"ק מבעלזא שהוא הי' אצל הרה"ק ר' אהרן מטשארנאביל זצ"ל בעת אשר נפטר בנו בעש"ק לפני ההדלקה...

המערכת

הרה"ק רבי אי"ה מקאסוב - זאלישטיק זי"ע א עם הרה"ק רבי דוד משה מגוואדזין זי"ע א והגה"צ רבי מענדל חאדורוב זצ"ל

שציטט מהמובא בספרי בית רוזין מתורתם של מרן קדוש ישראל מרוזין ובניו ונכדיו זי"ע]

מאיר גאדינגער [משב"ק וחבורתא של כ"ק האדמו"ר מקאסוב זצוק"ל]

מכתב ב' א

לכבוד מערכת החשובה, ברכת מז"ט שלוחה אליכם, מעומק הלב, לרגל הוצאת גיליון היובל, אחרי מ"ט מסעות, של גילויים וחשיפות, של אלפי מאמרים, סיפורים, עובדות, הנהגות, מסודרות בטוטו"ד, עם חן חסידי.

כן ברך' הרומז על ב' דרגות נפלאות, א, תיבת 'על' רומז על הדרגה שלמעלה מן דרגת המזלות [דיש מקומות שמצינו הלשון 'על' המורה על כח מיוחד להמשיך שפע ממקור העליון הנקרא 'מזל'], ב, תיבת 'כן' קאי על אור הגנוז שלא נאמר בו 'ויהי כן', שממשיכים אותו כעת [עפ"י המבואר בשם הרה"ק מרוזין זי"ע עה"פ (במדבר ה, ג) ויעש כן אהרן, שהמשיך האור הגנוז שלא נאמר בו בריאתו 'ויהי כן', וכדרשת חז"ל (מובא ברש"י בהעלותך א' ד) שנגזז האור הגנוז ע"ש]

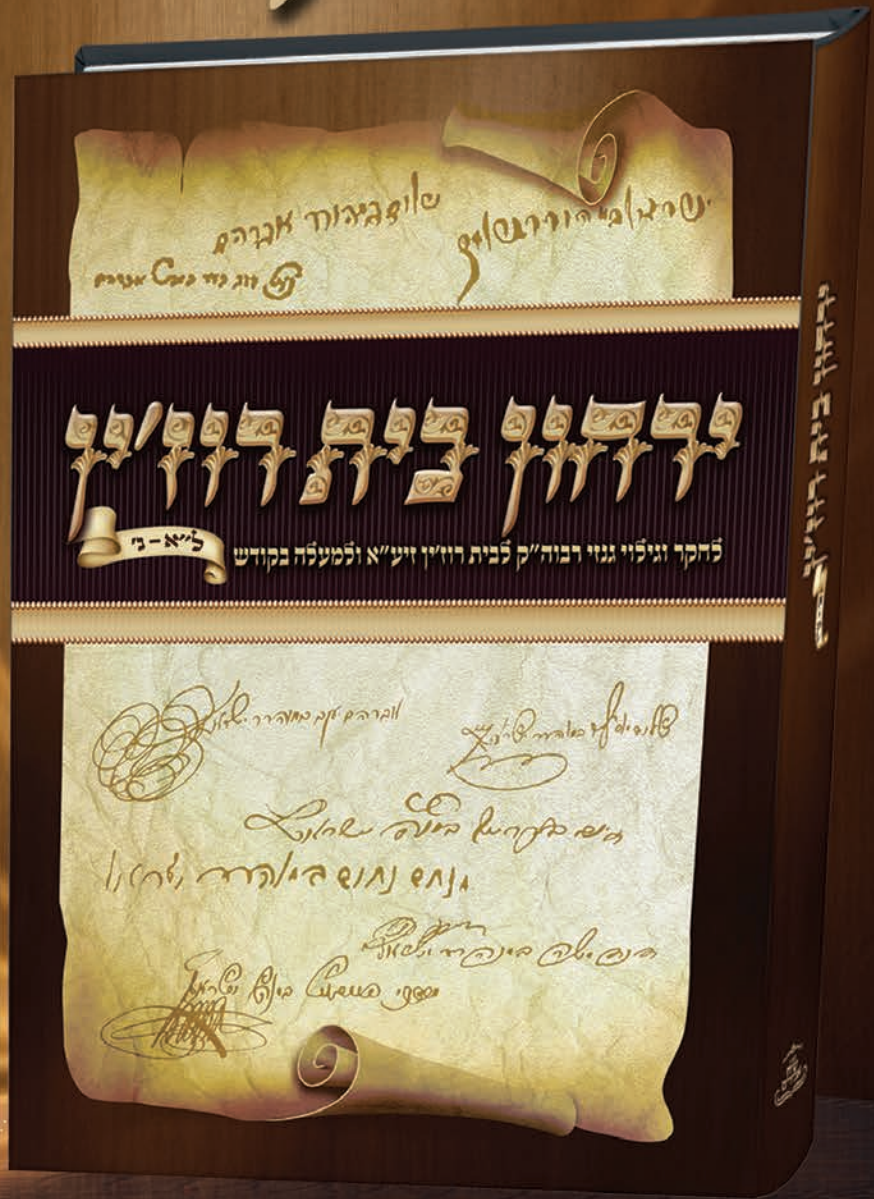

זה מה שעלה לי מתוכן הדב"ק של רבינו זי"ע [חוץ מהמון

יוצא לאור ע"י מערכת ירחון בית רוזין שע"י ממלכת שיח אבירים
בנשיאות מוריגו הרה"צ רבי ישראל שלמה היים שארף שליט"א
להצטרפות להערות ולהארות נא לפנות לדוא"ל yarchonbeisruzin@gmail.com

עמ"י עש"ז

בקרוב

📖 ההזמנות במייל של המערכת
 📖 כולל ט"ז גליונות ל"א - נ'